

REZUMAT TEZĂ ABILITARE

IMPACTUL ȘI INFLUENȚA MUZICII - PERSPECTIVE ISTORICE ȘI TERAPEUTICE

LOIS VĂDUVA

Lucrarea de abilitare „IMPACTUL ȘI INFLUENȚA MUZICII - PERSPECTIVE ISTORICE TERAPEUTICE” începe cu un rezumat în limba engleză (I.a.) urmat de acest rezumat în limba română (I.b.), prin care se prezintă succint toate componentele semnificative ale acestei lucrări. Al doilea capitol, REALIZĂRI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI ACADEMICE este împărțit în două secțiuni, prima prezentând cele mai semnificative informații biografice și cele mai ilustrative aspecte ale călătoriei mele profesionale înainte de a obține diploma de doctor în Muzicologie. Astfel, se prezintă anii formativi, când am studiat în Marea Britanie, unde am avut ocazia să obțin nivelul 5 la pian la The Royal School of Music din Londra. După întoarcerea în România, mi-am continuat pregătirea muzicală și în 2004 am fost admisă la secția de Pedagogie Muzicală a Universității Emanuel din Oradea. După absolvirea facultății, în 2006 am fost admisă la programul de Master în Artă Muzicală în cadrul aceleiași universități. Studiile de doctorat au fost urmate la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, iar teza de doctorat a fost intitulată *Influența și controlul socio-politicului în muzică*. Structura acestei cercetări urmărește relația dintre muzică și contextul socio-politic din perioada Clasică, Romantică și secolul XX. În primul capitol am analizat modul în care contextul socio-politic a jucat un rol semnificativ în viața și muzica compozitorilor din perioada clasică și romantică, perioade în care muzica a fost mai mult influențată, dar nu dominată de factori externi, constituind o sursă de inspirație pentru unele lucrări muzicale. În al doilea capitol am analizat modul în care controlul dictatorial a avut un impact semnificativ asupra lumii muzicale, exemplele ilustrative fiind din timpul lui Adolf Hitler în Germania și al lui Iosif Stalin în Rusia. Al treilea capitol s-a concentrat asupra vieții muzicale românești de după cel de-al Doilea Război Mondial și instaurarea ideologiei staliniste în România.

Cel de-al treilea capitol al acestei teze de abilitare, PREOCUPĂRI ȘTIINȚIFICE, PROFESIONALE ȘI ACADEMICE DUPĂ OBȚINEREA TITLULUI DE DOCTOR ÎN MUZICĂ, prezintă călătoria mea academică începând cu 2012, când am ocupat postul de lector universitar la Facultatea de Teologie, specializarea Muzică, din cadrul Universității Emanuel din Oradea. Am început să predau Istoria muzicii și Imnologie și să elaborez materiale de curs în aceste domenii. În 2014, am obținut o certificare în Metode de Muzicoterapie. Tot în acest capitol, se prezintă studiile aprofundate în muzicoterapie, care au avut loc între 2019 și 2021 la Universitatea de Vest a Angliei, din Bristol, Marea Britanie. Formarea mea în acești ani s-a concentrat pe practica și cercetarea muzicoterapeutică în diverse context clinice. Am lucrat cu copii cu dizabilități severe la Larkrise Special School, în Oxford, Marea Britanie, dar și cu tineri cu dizabilități severe la Zone Club care este organizat în Wiltshire Music Centre din Bradford on Avon. O parte importantă a pregătirii mele a avut loc la Centrul Hospice din Oxford, *Sobell House*, sub supravegherea muzicoterapeutului Tom Crook. Datorită faptului că sănătatea mintală este un aspect din ce în ce mai important al societății noastre, am participat și am observat o sesiune de grup în domeniul sănătății mintale, organizate la Ipsum Mental Health Organization din Swindon, care a fost condusă de muzicoterapeutul Bob Heath.

În secțiunea următoare a celui de-al treilea capitol, am prezentat munca mea în timpul și după formarea mea în domeniul muzicoterapiei, care a constat în organizarea unor cadre clinice pentru muzicoterapie în Oradea, în cadrul Universității Emanuel din Oradea. Primul cadru clinic pe care l-am dezvoltat a fost la Spitalul de Recuperare pentru copii, care are ca scop să ofere ajutor medical și terapeutic copiilor cu nevoi speciale. În acest cadru, împreună cu studenții la muzică, am organizat ședințe săptămânale de terapie muzicală în grup. Al doilea cadru clinic dezvoltat a fost la Centrul de îngrijiri paliative Hospice Emanuel, unde am lucrat primordial cu copiii diagnosticați cu boli progresive cronice. Împreună cu studenții de muzică ai Universității Emanuel, am început vizite săptămânale la spital și la domiciliu cu copii diagnosticați cu boli grave, oferind în același timp sprijin familiilor lor. În anul universitar 2016/2017, echipa terapeutică a lucrat cu trei copii, fiind vorba de un program pilot. În anul următor am lucrat cu 20 de copii, dintre care majoritatea au fost diagnosticați cu cancer. În anul universitar 2018/2019, am lucrat cu peste 300 de copii. În anul 2020, înainte de instaurarea pandemiei, am organizat sesiuni de muzicoterapie la peste 70 de copii.

Ca parte a dezvoltării mele în acest domeniu, am lucrat și în contextul unor sesiuni individuale cu persoane aflate în situații dificile. De exemplu, am lucrat în domeniul muzicoterapiei pentru doliu cu un băiețel care a dezvoltat un comportament de anxietate după moartea tatălui. Scopul terapeutic în acest caz a fost să-l ajut să-și exprime emoțiile într-un cadru sigur și să învețe să-și accepte durerea cauzată de pierderea tatălui prin improvizație muzicală și compoziție. O altă parte a activității mele în muzicoterapie a fost în domeniul persoanelor care prezintă simptome de demență și pierdere a memoriei. În 2020 am lucrat cu o persoană în vârstă de 75 de ani care a fost diagnosticată cu demență. În acest caz, munca de terapie prin muzică s-a focalizat pe interpretarea împreună cu clientul a unor imnuri cunoscute, dar și scrierea de cântece folosind metoda *Song Parody*.

Al patrulea capitol al acestei teze se intitulează CERCETĂRI ULTERIOARE. LĂRGIREA ARIEI DE INVESTIGAȚIE. DOMENII DE CERCETARE ȘI INTERES și este împărțit în cinci secțiuni. Prima secțiune prezintă cercetările în muzicoterapie care s-au concretizat în articole publicate precum: *The impact of music therapy sessions on children diagnosed with Chronic progressive illness. A Pilot Program* (Impactul ședințelor de muzicoterapie asupra copiilor diagnosticați cu boli cronice progresive, un program pilot), Studia Musica UBB Cluj, Vol 2/2018, care a analizat impactul pe care l-au avut ședințele de muzicoterapie asupra copiilor diagnosticați cu boli grave; *A Study on the Efficiency of Music Therapy, Art, and Play Therapy on Spitalized Children Diagnostic with Chronic Illnesses* (Studiu pe eficiența terapiilor prin muzică, artă și joc asupra copiilor spitalizați cu boli cronice), Studia UBB MUSICA, LXIV, 2/2019, care a ilustrat nevoia pe care copiii care se confruntă cu spitalizare prelungită o au în a beneficia de terapii alternative, cum ar fi ca terapia prin muzică. Aceste două articole au fost scrise în colaborare cu Dr. Anamaria Balla, psiholog și lector universitar.

Două studii de caz publicate care prezintă munca clinică de muzicoterapie sunt *Don't let me go". A case study on music therapy in early-stage dementia* (Nu mă lăsa să plec. Un studiu de caz privind terapia prin muzică în demența în stadiu incipient), Studia UBB MUSICA 2/2021, care a fost scris împreună cu conducătorul programului de terapie prin muzică de la Universitatea de Vest a Angliei, Dr. Catherine Warner. Acest studiu de caz prezintă procesul muzicoterapiei în cazul pierderii memoriei sau a simptomelor de demență. *A Case Study on Songwriting in Music Therapy* (Studiu de caz în compoziție muzicoterapeutică), Studia Musica, UBB Cluj, 2022, vol. II, prezintă

procesul unor ședințe de muzicoterapie în care s-a lucrat în domeniul compoziției muzicale cu scop terapeutic. Acest articol a fost scris împreună cu Bob Heath, muzicoterapeu cu o experiență de peste 25 de ani și Elisa Pastor, absolventă de muzică a Universității Emanuel din Oradea.

A patra secțiune al acestui capitol evidențiază cercetările în aria istoriei muzicii, care constă în articole publicate ca unic autor și cărți publicate ca unic autor. Articolele publicate în domeniu sunt: *Aspects of Musical Life during Adolf Hitler's Dictatorship* (Aspecte ale vieții muzicale în timpul dictaturii lui Adolf Hitler), Revista Studia Musica, Vol. 2/2016; *The most significant musical influences on Romanian Composers during the Stalinization years* (Cele mai semnificative influențe muzicale asupra compozitorilor români în anii stalinizării), Studia UBB MUSICA, LXIV, 2/2019, și *Aspects of the Romanian Sacred Music during the Communist Oppression* (Aspecte ale muzicii sacre românești din timpul opresiunii comuniste), Jurnal Dialogo, Volumul 6, Numărul 1, noiembrie, 2019. Aceste articole sunt bazate pe continuarea și aprofundarea cercetării întreprinse în timpul studiilor doctorale, cu un accent deosebit pe perioada de control al muzicii din timpul secolului XX.

Cercetările în istoria muzicii s-au concretizat și prin patru cărți publicate. Cartea *Influența și controlul socio-politicului în muzică*, Ed. Muzicală, București, 2019, 189 pagini, ISBN 978-973-42-1054-1; ISMN 979-0-69491-051 constă într-o analiză aprofundată bazată pe primele două capitole ale tezei de doctorat. Cartea *Romania's Stalinization and its Effects on the Romanian Musical Universe* (Stalinizarea României și efectele ei asupra universului muzical românesc), Ed. Muzicală, București, 2019, 146 pagini, ISBN 978-973-42-1067-1; ISMN 979-0-69491-041-9 este o analiză aprofundată bazată pe cel de-al treilea capitol al tezei de doctorat. Astfel, cartea explorează impactul pe care perioada stalinizării l-a avut asupra vieții culturale românești, timp în care s-a desfășurat o campanie ideologică persistentă și agresivă. Celelalte două cărți de istoria muzicii publicate sunt de natură pedagogică, *Istoria muzicii universale, de la antichitate până la baroc*, Ed. Muzicală, București, 2022, 153 pagini, ISBN 978-973-42-1277-4 (general); ISBN 978-973-42-1278-1 (Vol. I) și *Istoria muzicii universale, Clasicismul și Romantismul Muzical*, Ed. Muzicală, București, 2022, 191 pagini, ISBN 978-973-42-1277-4 (general), ISBN 978-973-42-1279-8 (Vol. II).

Un alt domeniu de cercetare prezentat în acest capitol este cel al Imnologiei. În acest domeniu, lucrările publicate constau într-un capitol de carte care este rezultatul unui sondaj realizat în 2016, *The Compatibility between the Music Expectations of Church Leaders and the training of Church Musicians in Romania: A Case Study* (Compatibilitatea dintre așteptările muzicale ale liderilor bisericești și formarea muzicienilor din România: un studiu de caz”, Solutions for Business, Culture and Religion in Eastern Europe and Beyond, The 2016 Griffiths School of Management Annual Conference on Business, Entrepreneurship and Ethics (GSMAC), Springer Publishing ISBN: 978-3-319-63368-8, Chapter 12. Acest studiu a fost scris împreună cu absolventa de management a Universității Emanuel, Simona Popoviciu. Tot în acest domeniu am publicat și traducerea cărții: Gary Mathena, *One Thing Needed* (Un Lucru Necesar, O invitație la studiile închinării), Tr. Lois Văduva, Ed. Muzicală, București, 2019, ISBN 978-973-42-1090. Această carte este un material didactic valoros în domeniul imnologiei evanghelice.

Al patrulea capitol a ilustrat, de asemenea, și două publicații care sunt în afara domeniului muzical, dar care au fost valoroase din punct de vedere al formării mele academice. Prima cercetare a fost publicată în cartea: Văduva, S. și L., Fotea, I. și S., *Afaceri de familie*, Editura Universității Emanuel din Oradea, Oradea, 2011, 143 pagini, ISBN 978-973- 7791-67-2.

A doua contribuție în afara domeniului muzical a fost articolul: Văduva S., Burtic D., Văduva L., Hisrich R. (2022) *Towards a Romanian Entrepreneurial and Ecological University: Learning Talent Management from “Big-Tech”* (Către o universitate antreprenorială și ecologică: învățând despre gestionarea talentului de la firmele “Big-Tech”. În: Fotea S.L., Fotea I.Ș., Văduva S. (eds) *Navigating Through the Crisis: Business, Technological and Ethical Considerations*.

După prezentarea principalelor domenii de cercetare, capitolul cinci, RELEVANȚA ȘI ORIGINALITATEA CONTRIBUȚILOR ACADEMICE urmărește să evidențieze rolul și impactul lucrărilor prezentate în capitolul patru, precum și importanța demersurilor academice până în acest moment. Aceste aspecte sunt evidențiate de premiile și recunoașterea primită, precum Diplomele de excelență pentru activitatea de muzicoterapie (2018 și 2019), și Diploma de excelență pentru coordonarea studenților într-un concurs de proiecte la Academia Națională de Muzică „Gh. Dima”, unde studenții au primit Premiul I de Excelență. Relevanța contribuțiilor academice este evidențiată și de interesul provocat în spectrul academic, care poate fi măsurat prin

citări, dar și prin numărul de granturi și proiecte câștigate prin concurs sau obținute de la diverse organizații. Astfel, am coordonat patru granturi câștigate prin concurs, am gestionat mai multe proiecte care au fost finanțate de diverse organizații la nivel național și internațional și am fost, de asemenea, membru al altor granturi în colaborare cu instituții precum Academia Națională de Muzică “Gh. Dima”.

O altă parte importantă a activității mele care ilustrează contribuția mea în domeniul academic este participarea ca membru în colective editoriale și științifice. Trei dintre aceste activități sunt în domeniul muzical, cum ar fi contribuția la Jurnalul *Music Cognition* al Academiei Naționale de Muzică “Gh. Dima”, din Cluj-Napoca, România. În 2018 și 2019, am fost invitată de Springer Publications să fac parte din echipa lor editorială. Chiar dacă jurnalele la care am lucrat nu sunt în domeniul muzical, ele au aspecte transdisciplinare ce țin de artă și cultură: 2018, Văduva Sebastian, Randolph Wilt, Ioan Fotea, Lois Văduva, *Civil Society: The Engine for Economic and Social Well-Being* (Societatea civilă: motorul dezvoltării economice și al bunăstării sociale) și 2019, Văduva Sebastian, Randolph Wilt, Ioan Fotea, Lois Văduva, *Applied Ethics for Entrepreneurial Success: Recommendations for the Developing World* (Etica aplicată pentru succesul antreprenorial: recomandări pentru țările în curs de dezvoltare).

Unul dintre cele mai importante aspecte ale activității mele academice este prezentată în capitolul șase, ACTIVITĂȚI DIDACTICE, care descrie mai întâi cursurile academice pe care le-am predat de-a lungul anilor. În domeniul istoriei muzicii am predat și elaborat materiale pentru următoarele cursuri: Istoria muzicii I, de la antichitate la baroc, Istoria muzicii II, clasicismul și epoca romantică și Istoria muzicii III, Epoca modernă și muzica românească. Pentru fiecare dintre aceste cursuri, este menționată lista bibliografică recomandată. În domeniul imnologic am predat și elaborat materiale pentru cursul: Imnologie și liturgică protestantă. Bibliografie recomandată este enumerată și pentru acest curs. În perioada 2013-2020, am predat un curs de perspective estetice în muzică, pentru care am prezentat materialele de curs elaborate și lista bibliografică. În urma pregătirii în domeniul muzicoterapiei am început să predau un curs introductiv în Practica muzicoterapeutică pentru programul de licență în Muzică, precum și un Modul și practică muzicoterapeutică în cadrul programului de master în Artă Muzicală.

O parte a procesului didactic este implicarea studenților în proiecte care să îi ajute în a-și dezvolta abilități practice, iar o parte din aceste activități sunt prezentate în al șaselea capitol. Pe lângă activitatea din spitale, prin care studenții activează în domeniul muzicoterapiei, am organizat și alte proiecte precum o serie de 10 povestiri numite „Poveștile curajului” inspirate din viața a zece copii diagnosticați cu boli cronice progresive precum cancer. Studenții secției de muzică au fost implicați în procesul de elaborare a cântecelor, iar o parte din acestea au fost înregistrate în versiunea audio a cărții. De asemenea, am coordonat studenții în elaborarea unor materiale audio-vizuale care au oferit copiilor bolnavi posibilitatea de a beneficia de impactul terapiilor chiar și în absența prezenței terapeutului.

Un alt proiect în care am coordonat studenții a fost în crearea unor amintiri prețioase care să fie un sprijin emoțional pentru familii în care fie copilul se află în îngrijire paliativă și cu prognostic limitat, fie copilul este în situația în care un părinte este pe moarte. O parte din albumele de amintiri conțin cântece personalizate compuse de studenții secției de muzică.

O altă latură a activității mele didactice prezentate în capitolul șase constă în coordonarea studenților în proiecte științifice, de cercetare și concursuri. Astfel, am coordonat lucrări de licență și de disertație și am coordonat studenți la diverse manifestări științifice, dar și la un concurs de proiecte.

În ultima secțiune a acestui capitol am prezentat activitățile culturale pe care le-am organizat în beneficiul studenților de muzică și care sunt legate de demersurile mele pedagogice. Pentru a ilustra practic câteva dintre informațiile din cursul de istorie a muzicii, am organizat două excursii culturale la Viena, Austria, în care studenții au participat la două concerte de operă din cadrul Operei de stat din Viena.

Al șaptelea capitol al acestei teze se intitulează **IMPLICAREA ÎN VIAȚA ACADEMICĂ ȘI RECUNOAȘTERE ACADEMICĂ/ FUNCȚII DE MANAGEMENT DEȚINUTE** și este împărțit în șase secțiuni. În prima secțiune, se prezintă activitățile organizatorice în care am fost implicată, ca de exemplu *Conferința și Festivalul Internațional Ars Sacra*. Alte activități organizatorice includ: director muzical pentru Școala de vară în limba engleză, în 2013 și 2014; manager de proiect pentru editarea Antologiei *Lauda Mielului*, coordonator pentru reacreditarea programului de licență în Muzică (2015) și reacreditarea programului de Muzică de licență în muzică și al

programul de master în Artă muzicală (2019). De asemenea, am organizat master-class-uri internaționale, ca de exemplu, *Masterclass în Imnologie* cu Dr. Gary Mathena, profesor de la Liberty University, din Virginia, SUA (2019) și două masterclass-uri internaționale, *Masterclass în Muzicoterapie*, cu muzicoterapeutul Bob Heath, în 2019, și 2020.

În a doua și a treia secțiune a capitolului șapte am reliefat prelegerile publice susținute în contexte precum conferințe pentru tineri (*Qvo Vadis Yjuvenis*). Am ilustrat și prelegerile susținute în cadrul unor conferințe la nivel național și internațional. Un exemplu ilustrativ în acest sens este prelegerea *Reflecții asupra practicii muzicoterapiei cu copii într-un Spital de Recuperare* în cadrul Conferinței de Muzicoterapie a Academiei Naționale de Muzică “Gh. Dima”, Cluj-Napoca. Am susținut ateliere de specialitate, precum *Patru studii de caz și două exerciții practice de terapie prin muzică*, în cadrul Conferinței de artă și educație al Academiei Naționale de Muzică “Gh. Dima”, Cluj-Napoca.

La nivel internațional am susținut prelegerile: *A Collaborative Approach for the Benefit of Hospitalized Children with Progressive Chronic Illnesses in Romania* (O abordare de colaborare pentru beneficiul copiilor spitalizați cu boli progresive cronice în România), la Conferința Internațională de Muzicoterapie al British Association of Music Therapy (online), și prezentarea *Musical mastery: Equality in access to music therapy training* (Măiestrie muzicală: egalitate în accesul la formare în domeniul muzicoterapiei), în cadrul conferinței The European Music Therapy Conference, în Edinburgh, Scoția.

Recunoașterea academică prin intermediul aparițiilor în media sunt prezentate în secțiunea a patra din acest capitol, unele dintre acestea constând din emisiuni radio în care am prezentat o parte din cercetarea în muzicoterapie sau cercetarea din domeniul istoriei muzicii. Alte apariții media au fost în reviste precum *Revista stil și elan*, rubrica “Modele de urmat”, *Bucurie prin muzică*. De asemenea, am fost invitată la emisiunea TV „Realitatea la zi” cu Cătălin Vasile, pe tema „Impactul în societate prin Muzicoterapie”.

O altă latură a implicării mele academice este participarea în asociații profesionale, precum Asociația de Muzicoterapie Britanică, din 2019, Societatea Română de Educație Muzicală, din 2020, și Asociația Română de Muziterapie, din 2022.

Rolurile și activitățile mele manageriale sunt prezentate în ultima secțiune al acestui capitol, reliefând contribuția mea în cadrul Consiliului Facultății de Teologie, și ca membru al Comisiei pentru Evaluarea și Asigurare Calitatii din cadrul Universității Emanuel din Oradea. Începând cu anul 2021, am făcut parte și din Departamentul de Management al Calității și Performanței a Universității Emanuel din Oradea.

O altă activitate managerială importantă pe care am coordonat-o a fost elaborarea unei colaborări instituționale internaționale cu Universitatea de Vest a Angliei, din Bristol, Marea Britanie. Această colaborare a fost semnată pe 16 martie 2021.

În capitolul opt al acestei teze, PLANUL DE EVOLUȚIE ȘI DEZVOLTARE A CARIEREI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI ACADEMICE, prezintă principalele domenii care sunt planificate în cadrul următoarelor proiecte de cercetare. Primul domeniu de cercetare se referă la provocările culturale în înființarea unui program de formare în muzicoterapie. Al doilea domeniu de cercetare este în domeniul muzicoterapiei cu copii, cercetarea fiind o combinație dintre muncă clinică și cercetare academică. A treia zonă de interes este muzicoterapia cu copii aflați în îngrijire paliativă, care va include și dezvoltarea laboratorului de muzicoterapie. Al patrulea domeniu de cercetare va continua inițiativele în domeniul istoriei muzicii, mai ales sub forma dezvoltării materialelor de curs. O parte a acestui proiect constă într-o serie de prezentări de istoria muzicii online care au o bază teoretică profundă, dar care sunt și prezentate într-o manieră interactivă și dinamică.

Ultima parte a acestei teze constă în REFERINȚE BIBLIOGRAFICE MINIMALE, care este împărțită în principalele arii de cercetare și interes: istoria muzicii, muzicoterapie, și imnologie și liturgică protestantă.